

A *Sorsfordító találkozások* január 9-i adásának vendége *L. Ritók Nóra*, az Igazgyöngy Alapítvány és Alapfokú Művészetoktatási Intézmény elnöke

"Én Berettyóújfaluban születtem, itt élek, itt dolgozom egy alapfokú művészetoktatási intézményben, melynek az alapítója és igazgatója vagyok. Ennek az iskolának és a hozzá kapcsolódó pedagógiai programnak mindig is részesei voltak a hátrányos helyzetű gyerekek, ám az utóbbi időben ez még hangsúlyosabban megjelenik a munkámban és az életemben is.

Hamar rá kellett jönnünk arra, hogy az oktatás önmagában nem elég. Fontos nélkülözhetetlen tartozéka a felzárkóztatásnak, de önmagában nem képes megbirkózni a problémákkal. Erre akkor döbrentünk rá, amikor az egyik hátrányos helyzetű tanulónk nyert egy pályázaton, és szerettük volna elvinni az eredményhirdetésre. Amikor hazamentünk hozzájuk, láttuk azt a mérhetetlen nyomorúságot és szegénységet, amiben ezek a gyerekek élnek.

Ezután kezdtem komolyabban figyelni a halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek életkörülményeire, és sok olyan megállapítást tettem, amitől egyszerűen törvényszerű volt, hogy a szociális munkába is belebonyolódjon az alapítvány.

Úgy érzem, ezeknek a gyerekeknek teljesen mindegy, hogy interaktív táblával, projekt módszerrel vagy kooperatív módszerrel tanítanak-e az iskolában. Az a hatás, amit a szakma úgy mond, hogy egy jó iskola 50%-ot is lefaraghat a családi körülmények, vagy szocializáció okozta hátrányból, az rögtön megdőlt, amikor az ember meglátta ezeket a családokat és ezeket az életkörülményeket.

Azt gondolom, hogy a mai oktatás talán egy-két %-ot ha le tud faragni ezeknek a gyerekeknek a hátrányaiból, amint hazamennek egyszerűen lenullázódik az a hatás, amit az iskolában

megkapnak.

Ugyanis ott ahol nincsen asztal, ahol nem készül házi feladat, ahol napi szinten nagy gond az élelem, meg a fűtés, ahol tizenkét éve nincsen villany, ahol a kútról hozzák a vizet egy műanyagkannában, ahol gond a ruházat, ahol rendszeres a fejtetű, ott miről beszélünk! Mit vár el a pedagógus az iskolában ezektől a gyerekektől. Ahol heten alszanak egy ágyban. Mert nem tudják máshogy megoldani, ahol földes a padló, ott egyszerűen képtelenek a gyerekek mintaszerű, mosolygószemű elhivatottságot produkálni az iskolában.

Sajnos azt kell, hogy mondjam, a pedagógusok nagy része ezt nem is látja, mi sem láttuk, amíg ki nem mentünk. S amikor az ember látja, már nem tud elmenni a probléma mellett, segítenie kell.

Így indult, először a gyerekekre fókuszálva: hogy a gyerekek legyen ruha, meg cipő, iskolatáska, felszerelés, hogy a villanyt nem lehetne-e visszakötni, hogyan lehetne megoldani, hogy a gyerekek meleg étkezésben részesüljenek. Rendszeres ételmisszerosztásokat szerveztünk egy-egy településen. Ez így jött-jött, és jön a mai napig is, egyre több és több olyan területet vállalunk fel, ami úgy gondolom, hogy nem is a civil szféra feladata lenne.

Ez a modell, ha tetszik, vagy ez a munka három lábon áll: az egyik az oktatás, ami nagyon fontos, a másik a családgondozás, ami nélkülözhetetlen, hogy kialakítson az ember egy olyan bizalmi viszonyt a családokkal, amiben együtt tudunk gondolkodni a gyerekeknek a jövőjéről. Utópia lenne azt hinni bármelyikünknek, hogy a felnőttek értékrendszerét meg tudjuk változtatni.

Nem tudjuk megváltoztatni, de partnerré tudjuk tenni őket abban, hogy a gyerekeiknek jobb legyen, és ez most elégséges az együttműködéshez.

Harmadikként ugyanilyen fontos, hogy miért nem tud a magyar intézményrendszer, a szociális rendszer, az egészségügyi szolgáltató rendszer, az oktatás valós megoldást nyújtani ezekre a problémákra.

Az utóbbi időben, különböző uniós pályázatokból intézménytípusokat, intézményeket hozunk létre: lásd a tanoda program, vagy a „Biztos kezdet program”. Ezek a kezdeményezések megpróbálják a nem jól működő szociális háló réseit befedni. Ami nem baj, mert jó dolog, ha a hibákat egy kicsit orvosolni tudják.

Itt van pl. a „Biztos kezdet program”, ami egy picit védőnői szolgáltatás, egy picit családgondozás, egy picit tanoda, ahol be lehet fejezni a nyolc-általánost, ami segít egy kicsit az adósságkezelésben is. Ez rendjén való, de közben az állam megtart egy olyan rendszert, ami nagyon sok pénzbe kerül, és amelyiknek lenne a dolga, hogy a korábban említett feladatokat ellássa.

Én hiszek abban, hogy a szükséges tudás benne van a rendszerben, de valahogy a szervezés, a protokoll nem megfelelő. Nagyon jó lenne, ha egy-egy családra fókuszálva együtt tudnának működni ezek az intézmények, ágazatok, hogy ne ügyiratokat rendezzenek, hanem konkrét helyzetekben segítsenek.

Nem söpörhetjük szőnyeg alá a problémákat

Írta: Administrator

2011. január 04. kedd, 19:16 - Módosítás: 2011. január 07. péntek, 13:21

Utópia azt hinni, hogy a középosztály oktatásbeli megerősítésével, és a szegények és tehetősebbek elkülönítésével, vagy akár a rendőrség megerősítésével megelőzhetők lesznek a problémák.

Utópia azt hinni, hogy ez a nincstelen réteg a problémáival együtt izolálható bizonyos falvakban. Toldon például, ahová rendszeresen kijárunk 360 ember él. Ebből 200 a gyermek és fiatalkorúak száma. Az óvodában csak cigányok vannak, az általános iskolások között pedig mindössze három a nem cigány származású. Itt találkozhatunk olyan fiatalemberrel, aki 18 évesen egyetlen osztállyal került ki az oktatási rendszerből, analfabéta, és természetes, hogy ebben a közegben, ahol mindössze tíz embernek van munkája megtelepszik az uzsora és a bűnözés.

Ez egy időzített bomba, és csak az látja, aki nap mint nap találkozik ezzel a problémával. ..."

(Részlet a műsorból/Fialovszky Magda/ Kethano Drom)

Adás: Echo Tv/2011.01.09.11-órától